

Kultur- och utbildningsnämnden

Remissvar över betänkandet SOU 2023:58 Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun

Sammanfattning

Vi instämmer i stor utsträckning i de förslag som betänkandet lägger fram. Vi betraktar det som mycket positivt att kommunerna involveras ytterligare i samverkan och ges större befogenheter vad avser fördelning av statsbidrag. Frågor som rör gestaltad livsmiljö och andra ”nya” områden är relevanta för många Norrlandskommuner och möjligheten att samverka kring sådana frågor viktig. Betänkandets förslag gällande skolans roll som kulturinstitution anser vi inte vara i paritet med frågans avgörande betydelse, men delar intentionen.

Ett vidgat system för kultursamverkan (avsnitt 9.1)

Vi instämmer i förslaget om en ny lag om kultursamverkan, särskilt avseende möjligheten för kommuner att, genom kultursamverkanplaner, få fördela statsbidrag. En utveckling i riktning mot att också kunna fördela stimulansbidrag på samma sätt (”kulturpåsen”) är mycket önskvärd. En sådan reform skulle kunna orsaka den rörlighet och dynamik i kulturlivet som den ursprungliga kultursamverkansmodellen tog sikte mot.

Villkor för fördelning av statsbidrag (avsnitt 9.2)

Vi instämmer i förslaget. De villkor som föreslås är väl avvägda, särskilt avseende kraven på konstnärlig frihet. Ett juridiskt tydliggörande av det ansvarsförhållandet är önskvärt, och att en sådan formulering tar hänsyn till olika förvaltningars kapacitet nödvändig, i enlighet med förslaget.

En breddad modell med en ny anslagsstruktur (avsnitt 9.3)

Vi har inget att invända mot dagens modell, där Statens kulturråd fördelar statsbidrag till regionerna för institutionerna, men ser

positivt på att utvecklingsbidragen i större utsträckning fördelas av kommunerna. Enligt tidigare synpunkt kan detta leda till en större rörlighet i kulturlivet genom ökat lokalt engagemang och ger Statens kulturråd större möjlighet att arbeta i enlighet med utredningens förslag. Ett större lokalt engagemang kan dock innebära ett fortsatt behov av rörlighet i den del som avser stöd till institutionerna. I och med att institutionerna redan med dagens modell i stor utsträckning är tryggade, ser vi inte behovet av att luta sig mot historiska nyckeltal, vilket skulle kunna medföra en minskad flexibilitet i systemet.

I övrigt instämmer vi i förslaget, och vill särskilt lyfta behovet av samverkan inom ”nya” områden.

Statens arbetsformer (avsnitt 9.4)

Vi har inga synpunkter på förslaget.

Utvecklade dialogformer (avsnitt 9.5)

Vi instämmer i förslaget. Dagens modell innebär en viss risk att dialoger genomförs pliktskyldigt, men utan tydligare syfte. Förslaget innebär i sin tur möjligheten att dialog nedprioriteras. Möjligheterna det medför till aktiv dialog och decentraliserade beslut överväger dock.

Kommuner med statsbidrag till institutioner (avsnitt 9.6)

Vi har inga synpunkter på förslaget.

Gestaltad livsmiljö (avsnitt 10.2)

Frågan är mycket angelägen för Kiruna kommun, samt övriga Norrlandskommuner som genomgår samhällsomvandlingar i olika utsträckningar. Frågan om gestaltad livsmiljö tenderar i en del sammanhang att prioriteras ned och betraktas som en ”onödig” kostnad, även i de fall kommunen antagit för området relevant policy. Ett tydliggörande i förslagets mening är önskvärd. Vi instämmer i förslaget.

Kulturinstitutionen skolan (avsnitt 10.3)

Vi instämmer i förslaget, men anser det vara vagt i förhållande till frågans avgörande betydelse och de tydligare förslagen i andra delar av betänkandet. Skolans läroplaner uttrycker redan i all väsentlighet förslagets intentioner, men ska ha uppenbara svårigheter att uppfylla sitt uppdrag. Här är behovet av en utvecklad samverkan stort, för att främja skolans arbete och därmed på sikt en positiv utveckling på kulturens område.

Kulturen och funktionshinderspolitiken (avsnitt 10.4)

Vi har inga synpunkter på förslaget

Markus Forsberg

*Kulturchef och bitr. förvaltningschef
Kultur- och utbildningsförvaltningen*